

- провідна роль викладача під час організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії зі студентами, яка забезпечує трансляцію цілісного ставлення до партнерів по спілкуванню;
- усвідомлення майбутніми вчителями початкової школи значущості вмінь і їх формування, що забезпечить успішне професійне спілкування з учнями;
- збагачення власного комунікативного досвіду студентів за рахунок реалізації взаємозв'язку ділового і дружнього спілкування на заняттях.

Висновки і перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження. Отже, на основі проведеного дослідження можна стверджувати, що оволодіння майбутнім учителем початкової школи знаннями, уміннями і навичками педагогічного спілкування в процесі професійної підготовки в умовах магістратури безумовно забезпечить ефективність взаємодії з учнями. Подальшого розроблення потребує визначення комплексу вмінь, якими має володіти педагог для активної взаємодії з колегами та батьками молодших школярів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Батракова С. Н. Основы профессионально-педагогического общения : учеб. пособ. / С. Н. Батракова. – Ярославль, 1986. – 79 с.
2. Грехнев В. С. Культура педагогического общения / В. С. Грехнев. – М. : Просвещение, 1990. – 144 с.
3. Григорович Л. А. Педагогическая психология / Л. А. Григорович. – М. : Гардарики, 2003. – 185 с.
4. Дорошенко С. І. Основи культури і техніки усного мовлення : навч. посіб. / С. І. Дорошенко. – Х. : ОВС, 2002. – 144 с.
5. Дудик П. С. Стилистика української мови : навч. посіб. / П. С. Дудик. – К. : Видавничий центр "Академія", 2005. – 368 с.
6. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учеб. для вузов / И. А. Зимняя. 2-е изд., доп., исп. и перераб. – М. : Логос, 2003. – 384 с.
7. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : книга для учителя / В. А. Кан-Калик. – М. : Просвещение, 1987. – 190 с.
8. Леонтьев А. А. Педагогическое общение / А. А. Леонтьев. – М. : Знание, 1996. – 146 с.
9. Русецкий В. Ф. Культура речи учителя. Практикум : учеб. пособ. / В. Ф. Русецкий. – Минск, 1999. – 239 с.

Стаття надійшла до редакції 30.09.2016

УДК 811.111'36

О. В. Радзієвська,

кандидат педагогічних наук, доцент

(ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет")

a-skorik91@mail.ru

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Анотація

У статті розглянута проблема формування комунікативної компетенції на уроках іноземної мови. Автором зазначено, що інноваційні технології є одним з найефективніших засобів формування комунікативної компетенції; детально розглянуті етапи та засоби використання інноваційних технологій на уроках іноземної мови.

Ключові слова: комунікативна компетенція, інновація, технологія, ефективність, інформація

Summary

The article deals with the problem of forming of the communicational competence on the lessons of foreign language. The author has pointed out that the innovational technologies serve as one of the most effective devices of forming the communicational competence. The author has analyzed in details the levels and the devices of using of the innovational technologies on the lessons of foreign language.

Key words: communicational competence, innovation, technology, effectiveness, information

Постановка проблеми. Складний і багатограний процес відродження національної освіти висуває особливі вимоги до вивчення мовних дисциплін у вищих педагогічних закладах. В умовах гуманізації освіти особливої уваги потребує розробка та впровадження таких форм і методів мовної роботи, які сприяють становленню висококваліфікованих спеціалістів, зокрема, майбутніх педагогів. Для формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх педагогів на немовних факультетах використовуються сучасні методи і прийоми. Наприклад, інтерактивні методи на заняттях стимулюють й активізують роботу навіть слабких здобувачів. У процесі формування іншомовної компетентності необхідно поєднувати навчання іноземної мови як форми вираження думок і засобу комунікації з оволодінням культурою країни, мова якої вивчається, шляхом засвоєння нормативної поведінки, характерної для носіїв мови в різних комунікативних ситуаціях. Уважаємо, що автентичне спілкування, створення мовно-комунікативних ситуацій, вивчення мови в культурному контексті робить можливим розвивати міжкультурну компетентцію як компонент комунікативної здібності майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема мовленнєвої компетентції вивчалась рядом дослідників, зокрема, І. Бім, І. Зимньою, Т. Ібрагімовою, А. Новіковим, М. Пожарською, Р. Мильруд, А. Хурторським та ін. Педагогічний і методичний аспект висвітлений у працях В. Бадери, О. Біляєва, Т. Ладигенської, М. Пентилюк.

Постановка завдання. У статті представлені шляхи і способи оптимізації навчального процесу за допомогою методу Інтернет-технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Сучасні педагогічні технології такі, як навчання у співпраці, проектна методика, використання нових інформаційних технологій, Інтернет – ресурсів допомагають викладачеві реалізувати особово-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію і диференціацію навчання з урахуванням здібностей здобувачів, їхнього рівня знань [1].

Комунікативна компетентція, тобто готовність і здатність до взаємодії, вербального й невербального (міміка, мова тіла) спілкування з іншими людьми є найважливішою якістю, необхідною людині у всіх ситуаціях життя. Однак, особливо в останні роки, з боку роботодавців і викладачів ВНЗ почастішали скарги, що випускники шкіл нетволодіють іноземною мовою на належному рівні.

Про це свідчать і спостереження вчителів. Ситуація ускладнюється ще й тим, що різні альтернативні традиційному уроку форми навчання, як-то: дослідницькі проекти, що передбачають командні форми роботи, колективні обговорення та представлення результатів, спрямовані на формування ключових компетентцій, знаходяться в залежності від елементарної готовності і здатності учнів в комунікації.

У більшості західних освітніх програм комунікативна компетентція входить до числа “ключових”, що означає, зокрема, перенесення “відповідальності за її формування” з окремою предметної галузі на освітній процес у цілому. Перш ніж говорити про те, що це значить і яких змін це вимагає в організації освітнього процесу в конкретній школі, на конкретному уроці, ми повинні пояснити, чому комунікативна компетентція є ключовою? Перша причина, на яку можна вказати, – це суспільний запит, або, висловлюючись сучасною мовою, “виклик часу”. Якщо говорити більш конкретно, таких запитів – “викликів” декілька [3, с. 21].

1) Запит від дорослого професійного ділового світу, який гостро відчуває дефіцит у практичних комунікативних уміннях випускників школи. Не випадково ми спостерігаємо зараз зростання інтересу до різних комунікативних тренінгів, курсів ділового спілкування

тощо. Роль спілкування в сучасному діловому світі постійно зростає. Рішення проблеми визначається сьогодні не унікальністю мислення того чи іншого фахівця, а ефективною організацією колективної роботи різних фахівців, тобто їх комунікативної компетенції. Зросла роль електронних комунікативних систем. У зв'язку з цим з'явилося багато нових понять: "віртуальні переговори", "віртуальна угода", "телеобмін", "віртуальна конференція" та ін. Можна сказати, що комунікативна компетенція стає найважливішою вимогою для багатьох сучасних професій.

2) Запит від громадянського суспільства. По-перше, це полягає в розвитку горизонтальних громадських зв'язків на протигагу вертикальним, ієрархічним, що вимагає зміни комунікативної культури суспільства. По-друге, стирання кордонів, змішування різних етнічних і соціальних груп приводить до виникнення так званого полікультурного суспільства, що потребує розвитку компетенції в сфері міжкультурної комунікації [4, с. 91].

Завдання викладача полягає в тому, щоб створити умови, обрати такі методи навчання, які б дозволили кожному здобувачу проявити свою активність, творчість протягом практичного заняття.

Скажімо, інформаційна система, Інтернет пропонує своїм користувачам широкий спектр інформаційних послуг. Так, базовий набір послуг може включати в себе такі: електронна пошта (*e-mail*); телеконференції (*usenet*); відеоконференції; можливість публікації власної інформації, створення власної домашньої сторінки (*homepage*) і розміщення її на *Web*-сервері; доступ до інформаційних ресурсів: довідкові каталоги (*Yahoo!*, *InfoSeek* / *UltraSmart*, *LookSmart*, *Galaxy*); пошукові системи (*Alta Vista*, *HotBob*, *Open Text*, *WebCrawler*, *Excite*); розмова в мережі (*Chat*) тощо. Однак ці ресурси доречно застосовувати на заняттях за умови наявності інтернету [2, с. 153].

На думку науковців, створення штучного іншомовного середовища в процесі навчання іноземним мовам – одне із важливих проблемних питань сучасної методики. Досвід показує, що формування комунікативної і міжкультурної компетенції неможливе без практики спілкування, і використання Інтернет-ресурсів на заняттях з іноземної мови в цьому сенсі просто незамінне. Віртуальне середовище Інтернету дозволяє вийти за тимчасові і просторові рамки, надаючи користувачам можливість автентичного спілкування з реальними співрозмовниками на актуальні для обох сторін теми.

Ефективним засобом стимулювання здобувачів до використання іноземної мови в ситуаціях міжкультурного спілкування є організація та проведення презентацій, які забезпечують навчання у взаємодії, сприяють розвитку особистісних і професійно значущих якостей [5].

І все ж таки основним джерелом інформації все частіше стає Інтернет. Наше завдання – показати можливості використання глобальної мережі для розв'язання навчальних задач, полегшення процесу навчання та засвоєння знань. Тому ми пропонуємо організацію Інтернет-завдань, яка зазвичай проходить у три етапи:

1. Підготовка – розвиток навичок говоріння, актуалізація раніше отриманих знань, вивчення лексики, мотивація й налаштування здобувачів на подальшу роботу, введення в тему.

2. Робота в мережі Інтернет – пошук у мережі, читання й письмо, обробка специфічної інформації й занесення її до бланків відповідей, пошук відповідей на запитання і т. д. На цьому етапі здобувачі мають чітко розуміти, що їм потрібно зробити й скільки часу в них є на виконання завдання.

3. Робота в групі поза мережею Інтернет – обмін отриманою інформацією, обговорення того, що здобувачі знайшли, дізналися, виконали чи не виконали під час роботи в мережі [6, с. 19].

Уважаємо, що сучасний викладач повинен виконувати роль і організатора, і

наставника, і учасника, і порадирика, і дослідника під час роботи в мережі Інтернет. Таким чином втілюється в життя інтерактивний підхід і полегшується процес навчання.

На сьогоднішній день однією з педагогічних рекомендацій є використання викладачами англійської мови соціальних мереж іншомовної комунікативної компетенції студентів. Так, наприклад, соціальна мережа Facebook пропонує своїм користувачам так звані V-forums. Це дискусійні форуми з використанням відеоматеріалів, де учасникам надається можливість віртуальної комунікації онлайн з метою удосконалення навичок говоріння. Більшість здобувачів відзначили, що участь у дискусіях відео-форумів допомогла їм створити соціальне середовище для вдосконалення навичок говоріння.

Як відомо, Інтернет – чудовий засіб для отримання інформації про останні події у світі. Таким чином, можна з допомогою Інтернет-ресурсів перетворити аудиторію в “агентство новин”, а здобувачів – у першокласних репортерів. Практично всі значущі газети в світі мають свої web-сторінки. Для того, щоб дізнатися, де і які існують газети, можна заповонувати здобувачам відвідати сторінку Media Links (<<http://www.mediainfo.com/emedialinks/>>), яка пропонує посилання на безліч видань. Медіасайти англійською мовою: The Washington Post (<<http://www.washingtonpost.com/>>). Під час оволодіння знаннями з іноземної мови онлайн газета є незамінним помічником. Вона дозволить здобувачам зануритися у глибину світових подій, які відбуваються у певний момент, побачити новини з різних країн, отримати інформації з різних точок зору. Особливо цінними для аудиторної роботи є посилання – send us feedback, що здійснює інтеракцію читача з видавництвом. Висловити свою думку щодо прочитаного і особисто поговорити з автором певної статті можна завдяки розділу “сьогоднішні журналісти” (“*Today's Columnists*”), де вибір певного прізвища зв’яже вас із ним безпосередньо.

На цьому етапі наш вищий навчальний педагогічний заклад починає впроваджувати систему дистанційного навчання. За допомогою цієї системи здобувач має можливість через Інтернет ознайомитися з навчальним матеріалом, який може бути поданий у вигляді різноманітних інформаційних ресурсів (текст, відео, анімація, презентація, електронний посібник), виконати завдання та відправити його на перевірку, пройти тестування тощо. Викладач має змогу самостійно створювати електронні курси та проводити навчання, надсилати повідомлення здобувачам, розподіляти та перевіряти завдання, вести електронні журнали обліку оцінок, налаштовувати різноманітні ресурси курсу і т. д.

Ми навели деякі найпоширеніші приклади використання інноваційних технологій у нашому вищому закладі на нефілологічних факультетах.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, інноваційна освітня діяльність – це складний процес, що потребує умілого, конструктивного управління. Упровадження інноваційних педагогічних технологій суттєво змінює освітній процес, що дозволяє вирішувати проблеми розвивального, особистісно-орієнтованого навчання, диференціації, гуманізації, формування індивідуальної освітньої перспективи.

На сучасному етапі під час навчання мають використовувати як традиційні, так і нетрадиційні методи. Звичайно, вони не можуть взаємозамінюватися або надавати перевагу лише нестандартним підходам.

Таким чином, для забезпечення умінь міжкультурного спілкування в усній чи письмовій формі студенти повинні мати знання про основи вербальної комунікації в іншомовному середовищі, знати технології роботи з інтернет-ресурсами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бим И. Л. Личностно-ориентированный подход – основная стратегия обновления школы / И. Л. Бим // Иностранные языки в школе. – 2002-№2 – с.11-15
2. Известия Научно-координационного центра по профилю “Филология” (ВГПУ – ВОИПКиРО). – Выпуск

IX. – Воронеж : Наука : Юнипресс, 2011. – 466с.

4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: учебное пособие для студентов педагогических вузов и системы повышения квалификации пед. кадров / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А. Е. Петров. – М. : Академия, 2004 – 272с.

5. Полат Е. С. Метод проектов на уроках иностранного языка/ Е. С. Полат // Иностранные языки в школе. – 2000 – №2 – С.3-10

6. Цатурова И. А. Компьютерные технологии в обучении иностранным языкам : учеб. пособ. для вузов / И.А.Цатурова. – М. : Высшая школа, 2004 – 200с.

Стаття надійшла до редакції 30.09.2016

UDC 37.036-057.875:745.51(478)

Simac Ana,

Ph. D. of Art science, Associate Professor,

Babin Juliana,

Postgraduate student, Department of Pedagogy,
Chisinau State Pedagogical University, (Republic of Moldova)

DEVELOPMENT STUDENT'S CREATIVE ABILITIES IN LEARNING OF MODERN MOLDAVIAN TAPESTRY

Анотація

У статті представлена інформація про розвиток творчих здібностей студентів за фахом "Художній гобелен". Автор аналізує процес формування і активізації творчих здібностей у професійній підготовці майбутніх фахівців по гобелену.

Ключові слова: художній гобелен, розвиток творчих здібностей, техніка, мистецтво текстилю, виготовлення гобелена, професійна підготовка студентів, декоративно-прикладне мистецтво.

Summary

The article presents information about development of creative abilities of students in "Artistic Tapestry" specialty. The author analyses the process of formation and activation of creative abilities in the professional training of future specialists in the tapestry.

Key words: artistic tapestry, creative abilities development, technique, art textile, manufacture of the tapestry, professional student training, decorative art.

At the present stage under the existing social conditions in the Republic of Moldova has been increasing need in a highly creative personality development, its improvement and transformation. Most effective way in student's development of creative abilities in high school are arts and crafts, particularly, "artistic tapestry" specialty. One of the education's main objectives is a high quality training of qualified specialists in fine and decorative arts field. Pedagogy is obliged to examine the development of creative abilities of a person, on which depends the success of the scientific problems resolution, posed by society. Tapestry Art training influence on the formation of individual as a person with an active lifestyle.

In a study of the formation of the creative imagination, we relied on the works by: P. Nemov, L. Hozyasheva [6], L. Vygotsky [17], B. Cousin, E. Shorohov, B. Ananiev, A. Luria etc. P. Jacobson was interested in creative perception development [7, 8].

From the art education theory point of view, aesthetic education and creative development of the individual was directly or indirectly investigated by many prominent scientists: Aristotel, Platon, B. Teplov, L. Blaga [2], S. Gorodetsky, O. Abdulina, V. Vanslov [16], L. Gulyaev [5], E. Kisimov [9], J. Babanskii, K. Esekuev, V. Gusev, A. Luria, E. Azhder, A. Simak [1], E. Gromov [4], E. Ignatiev, V. Koreshkov, M. Skatkin, V. Slastenin, P. Galperin, V. Vygotsky [17], D. Patrashku, A. Mocrac [11], S. Archangelsky, N. Rostovtsev and others.

The search for innovative solutions and the tradition of hand weaving of art covered in